

**FYLKESMANNEN
I ROGALAND**

Deres ref.:

Vår dato: 09.05.2014
Vår ref.: 2013/9200
Arkivnr.: 421.3

Omega areal AS
Kvassen
5582 ØLENSVÅG

Postadresse:
Postboks 59 Sentrum,
4001 Stavanger

Besøksadresse:
Lagårdsveien 44, Stavanger

T: 51 56 87 00
F: 51 52 03 00
E: fmropost@fylkesmannen.no

www.fylkesmannen.no/rogaland

Omega AS - Tillatelse til mudring og utfylling i sjø på 294/8, 14, 23, 107, Ølensvåg, Vindafjord kommune

Fylkesmannen har ferdigbehandlet søknaden fra Omega AS av 04.10.2013 og har besluttet på visse vilkår å gi tillatelse etter forurensningsloven til mudring og utfylling i sjø. Vilkårene fremgår på side 5-6. Det varsles i tillegg om gebyr for saksbehandlingen av søknaden.

Tillatelsen omfatter utfylling av ca. 6 600 m³ sprengstein og mudring av ca. 230 m³ i sjø. Omsøkt tiltak vil berøre et sjøbunnsareal på ca. 2 000 m².

Vi viser til søknad av 04.10.2013 om mudring og utfylling på gnr. 294, bnr. 8, 14, 23 og 107 i Ølensvåg i Vindafjord kommune og opplysninger framkommet under behandlingen av søknaden.

Søknad og saksbehandling

Omsøkte arbeider i sjø er nødvendig i forbindelse med etablering av kaifront og byggegrunn for utvidelse av Omega AS sitt eksisterende kontorbygg. Kaifronten skal etableres på nordvestsiden av Vågsnes (gnr. 294, bnr. 8, 14 og 23) i Ølensvåg, der det per i dag er en uferdig utfylling i sjø. Utfylling for ny byggegrunn er planlagt på gnr. 294, bnr. 107 ved eksisterende kontorbygg. Før utfylling ved bnr. 107 skal sjøbunnen planeres med gravemaskin og eventuelle lite bæredyktige masser skal fjernes. Det søkes nå om tillatelse etter forurensningsloven til utfylling av sprengsteinsmasser og mudring i sjø.

Det er for tiden under utarbeiding en områderegulering for Ølensvåg. Da denne planprosessen har tatt lang tid, har Omega AS valgt å søke dispensasjon fra kravet om reguleringsplan for å kunne gjennomføre utfyllingen i sjøen, som grunnlag for senere utbygginger i området. Dispensasjon til utfylling i sjø, samt rivning av brygge og bygning, ble gitt av Vindafjord kommune i vedtak datert 04.04.2014.

Det søkes om tillatelse til:

Utfylling av ca. 6 600 m³ sprengstein.

Mudring av ca. 230 m³ løsmasser.

Samlet berører tiltaket et sjøbunnsareal på ca. 2 000 m².

Det skal fylles til kote + 1,3 meter.

I mudringsområdet vil maksimalt gravedyp være 1 meter.

Sprengsteinsmassene som skal benyttes til utfyllingen stammer fra bygging av veianlegg på Lunde og fra massetak på Fikse, begge i Vindafjord kommune. Utfyllingen skal foregå fra land ved at massene plasseres/tippes i sjøen.

Masser som eventuelt blir funnet å være lite bæredyktige under planeringsarbeidet skal graves opp og deponeres på land. Deponeringsløsningen vil avhenge av grad av forurensning i massene, men søker ønsker i utgangspunktet og benytte oppmudrede masser til jordforbedringsformål på nærliggende landbruksjord.

Omega AS planlegger å utføre mudre- og utfyllingsarbeidene så snart tillatelse foreligger. Søker estimerer at anleggsarbeidene vil pågå t.o.m. september 2014.

Miljøforhold

En sak skal være så godt opplyst som mulig før vedtak treffes, jf. forvaltningsloven § 17, naturmangfoldloven § 8 og forurensningsforskriften § 36-2.

Naturmangfold

- I følge Miljødirektoratets database "Naturbase" er det i det omsøkte mudre- og utfyllingsområdet ikke registrert venede, truede eller sårbare økosystemer eller naturtyper. Det er ikke gjort biologisk mangfold-undersøkelser i området.
- Modellering for mulig forekomst av ålegras indikerer at det kan finnes ålegras i utfyllingsområdet.
- Ca. 350 meter fra anleggsområdet er det registrert et gytefelt for torskefisk rangert som middels viktig.
- Anleggsområdet er plassert i en låssettingsplass for fisk.
- Omsøkt anleggsområdet ligger i den nasjonale laksefjorden "Etnefjorden – Ølsfjorden".

Vannforekomst

- I følge databasen <http://vann-nett.nve.no> ligger omsøkt område i vannforekomsten "Ølsfjorden", som tilhører vanntypen "Beskyttet fjord/kyst". Vannforekomsten er foreløpig klassifisert med økologisk tilstand som "dårlig", den kjemiske tilstand er klassifisert som "oppnår ikke god".
- Det er ikke fastsatt eget miljømål for lokaliteten innen 2021.

Bunnforhold

Sjøbunnen i utfyllingsområdet ligger på kote 0 til minus 4. Sjøbunnen består av bløtbunn, hovedsakelig siltholdig sand.

Bunnsedimentene

På oppdrag fra Omega AS utførte Petrotech AS i januar 2014 en undersøkelse av forurensningsgraden til sjøbunnsedimentene i utfyllingsområdene. Resultatet av undersøkelsen viser at bunnsedimentene er forurenset av tributyltinn (TBT) i tilstandsklasse IV (dårlig) i området som skal fylles ut til ny byggegrunn, og av kvikksølv og TBT i tilstandsklasse IV i området der kaifronten skal etableres.

Strømforhold

Søker opplyser at sjøområdet innerst i Ølsvågen er lite strømpåvirket.

Søkers forslag til mudre- og utfyllingsmetode

Omega AS planlegger å planere utfyllingsområdet med gravemaskin, og grave vekk eventuelle lite bæredyktige masser. Disse massene transporteres til et landdeponi. Utfyllingen i sjø gjennomføres

fra land med gravemaskin, og fyllingsfronten vil enten legges som mur med store steinblokker, eller som plastring med avrundede steiner i skråning 1:1,5.

Søker har ikke planlagt avbøtende tiltak for å hindre spredning av forurenset sediment under arbeidene.

Fylkesmannens vurderinger og begrunnelse

Rettslig grunnlag

Fylkesmannen har vurdert søknaden på bakgrunn av de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper tiltaket for øvrig medfører, jf. forurensningsloven §§ 11 og 16.

Vurderingstemaet suppleres av kravene i vannforskriften §§ 4 - 6, og kravet i naturmangfoldloven § 7 om at prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 - 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved skjønnsutøvelsen etter forurensningsloven.

Bruk av best tilgjengelig teknikker (BAT)

Våre vurderinger og krav er basert på prinsippet om bruk av beste tilgjengelige teknikker (BAT), jf. forurensningsloven § 2 nr. 3 og naturmangfoldloven § 12 om bruk av miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven krever at beslutninger også skal være begrunnet ut fra hensynet til naturmangfoldet der dette er relevant. Beslutningen skal enten være basert på vitenskapelig kunnskap eller dersom dette ikke finnes, på "føre-var-prinsippet". Naturmangfoldet gjelder arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse, økologiske tilstand og effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskap skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.

Vannforskriften (nasjonale mål)/EUs vanndirektiv

Vannforskriften fastsetter miljømål for vannforekomster og inndeler vannforekomster i fem tilstandsklasser. Miljømålene i vannforskriften §§ 4 - 6 innebærer at tilstanden i vannforekomstene skal beskyttes mot forringelse, og forbedres med mål om å oppnå god økologisk tilstand og god kjemisk tilstand. Dersom utfyllingen fører til at vannforekomsten Ølsfjorden endrer tilstandsklasse i negativ retning, vil det foreligge en forringelse. Miljømålene skal nås, og forringelse er ikke tillatt med mindre vilkårene for å gjøre unntak er oppfylt, jf. vannforskriften § 12. Fylkesmannen har derfor vurdert om kravene i vannforskriften er til hinder for å gi tillatelsen etter forurensningsloven.

Miljøpåvirkning

Spredning av forurensete bunnsedimenter

Uten særskilte tiltak vil utfyllingsarbeidene føre til oppvirvling av forurensete sedimenter, noe som vil kunne gi negative miljøeffekter på det marine miljø. Derfor vil det være viktig å hindre partikkelspredning, både med tanke på å bevare eventuelle marine verdier, samt for å unngå spredning og transport av miljøgifter fra sedimentene og til omgivelsene. Ut fra topografi og bunnforhold i tiltaksområdet vurderer Fylkesmannen at bruk av siltgardin vil være det beste tiltaket mot spredning av forurensning fra arbeidene.

Spredning av sprengsteinspartikler

Partikler fra sprenging er skarpere enn naturlige partikler, og det er derfor antatt at sprengsteinspartikler har et større skadepotensial på hud- og gjellesystem til fisk. Partikkelspredningen vil kunne føre til forringet vannkvalitet mens utfyllingsarbeidene pågår.

Spredning av nitrogenforbindelser

Utfylling av sprengstein i sjø vil medføre spredning av nitrogenforbindelser (sprengstoffrester fra massene). Nitrogenforbindelsene kan forventes å bestå av omtrent 50 % ammoniumforbindelser og 50 % nitratforbindelser. Ammoniakk er akutt giftig i lave konsentrasjoner for fisk. Nitratforbindelser kan føre til overgjødning av vannmassene. Den planlagte utfyllingens omfang, samt det at Fylkesmannen setter vilkår om bruk av siltgardin under arbeidene, bidrar til at en eventuell spredning av nitrogenforbindelser sannsynligvis kun vil ha en lokal effekt.

Samlet miljøpåvirkning

Søknaden omfatter arbeider i sjø som ved utføring kan føre til oppvirvling av bunnsediment. Gjennomført kjemisk undersøkelse av bunnsedimentene viser miljøtilstand "ikke god"; partikkelspredning kan føre til spredning av miljøgifter, noe som kan påvirke tilstanden i vannforekomsten i negativ retning. Tiltaket er tidsbegrenset, og vil derfor bare føre til en forringelse av vannforekomsten mens arbeidene pågår.

I tiltaksområdet er det sannsynlig at det finnes ålegras. Videre er området plassert i en låssettingsplass for fisk og i en nasjonal laksefjord. Fordi arbeidene vil berøre en relativ liten del av henholdsvis låssettingsplassen, laksefjorden og det modellerte området for ålegras, samt at området allerede er påvirket av menneskelig aktivitet, vurderer Fylkesmannen det ikke som sannsynlig at arbeidene vil vesentlig skade naturmangfoldet i området.

Når det gjelder gyteområdet for torskefisk, samt anadrom fisk, kan støy og partikkelspredning fra anleggsarbeidene ha en negativ effekt. Det er ikke ventet negative effekter etter at arbeidene er avsluttet.

Utfyllingen vil føre til at områder med forurensede bunnsedimenter i Ølensvåg blir varig tildekket og at miljøgifter ikke lenger blir biologisk tilgjengelige.

På bakgrunn av arbeidenes omfang, planlagt utførelse og arbeidenes varighet, mener Fylkesmannen at det omsøkte tiltaket utført i henhold til fastsatte vilkår, utgjør en liten risiko for forringelse av miljøtilstanden i vannforekomsten som helhet, jf. miljømålet i vannforskriftens § 4.

Konklusjon

Vurdering av tiltaket etter vannforskriften og naturmangfoldloven tilsier at naturen i området kan bli påvirket. Tiltaket er likevel avgrenset, og det er i samsvar med planbestemmelsene for området. Tiltaksområdet er tidligere påvirket av menneskelig aktivitet og inngrep. Fylkesmannen finner derfor å kunne gi tillatelse til utfyllingsarbeidene ved Ølensvåg på visse vilkår. Tillatelsen er begrunnet i at tiltaket ikke vil føre til uakseptable miljøvirkninger, samt at det er liten risiko for forringelse av miljøtilstanden i vannforekomsten, forutsatt at tiltaket utføres i henhold til fastsatte vilkår.

Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger i søknaden av 04.10.2013, og opplysninger fremkommet under behandlingen av søknaden.

Risikoklasse

Fylkesmannen skal som en del av behandlingen av omsøkt tiltak ved Ølensvåg plassere anleggsarbeidene i risikoklasse, jf. forurensningsforskriften § 39-4. Risikoklassifiseringen er et uttrykk for forurensningspotensialet som foreligger, og er gradert fra 1 til 4, der 1 er høyeste risiko. På bakgrunn av arbeidenes omfang, vanntype, resipientforholdene ved Ølensvåg, samt de opplysningene som er gitt i søknaden, vil anlegget bli plassert i **risikoklasse 4**.

Vedtak

Med hjemmel i lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 11, jf. § 16, gir Fylkesmannen i Rogaland på visse vilkår Omega AS, tillatelse til utfylling ved Ølensvåg i Vindafjord kommune. Tillatelsen omfatter utfylling av ca. 6 600 m³ sprengstein og mudring av ca. 230 m³ i sjø. Omsøkt tiltak vil berøre et sjøbunnsareal på ca. 2 000 m².

Ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis og ved fastsettingen av vilkår, er det lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Prinsippene i naturmangfoldlovens § 8-12 er lagt til grunn som retningslinjer for beslutningen. Søknaden er også vurdert etter bestemmelsene i vannforskriften. Det stilles nedenfor vilkår om tiltak for å begrense eventuell forurensning, og for å motvirke skader på det marine miljø.

Vilkår

Med hjemmel i forurensningsloven § 16 blir det stilt følgende vilkår for tillatelsen. Vilkårene er nummerert for å lette den planlagte rapporteringen, særlig med tanke på avvik.

1. Omega AS er ansvarlig for at tillatelsen blir overholdt og plikter å orientere dem som skal gjennomføre arbeidene i sjø om de vilkår som gjelder, samt de restriksjoner som er lagt på arbeidene. Det er videre Omega AS sitt ansvar å sørge for å fremskaffe alle nødvendige opplysninger slik at arbeidet kan gjennomføres tilfredsstillende og i henhold til tillatelse.
2. I henhold til forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12.1996, plikter Omega AS å påse at det etableres internkontroll som sikrer at kravene i denne tillatelsen overholdes slik at arbeidet kan revideres. Fylkesmannen skal ha uhindret adgang til anleggsarbeidene, dokumenter mm., for å kunne føre tilsyn med aktivitetene.
3. I forbindelse med arbeidene i sjø skal det iverksettes tiltak som hindrer spredning av forurenset sediment/partikler ut av tiltaksområdet:
 - 3.1. Før arbeidene i sjø påbegynnes skal det monteres siltgardin. Det skal utføres daglig, visuell inspeksjon av siltgardinene. Siltgardinene skal monteres slik at begge områdene der arbeidene pågår blir helt avstengt. Siltgardinene skal ikke demonteres før 8 dager etter at arbeidene er avsluttet.
 - 3.2. Utfylling
 - 3.2.1. Masser som skal brukes til utfylling i sjø skal være rene sprengsteinsmasser.
 - 3.2.2. Utfyllingen skal utformes i henhold til fyllingsprofiler og illustrasjoner utarbeidet for Omega AS:
 - Illustrasjon fylling i sjø (Omega Areal AS, datert 18.09.2013)
 - Terrengsnitt nordvest-søraust, tegning nr. 208 (Omega Areal AS, datert 13.03.2014)
 - Terrengsnitt sørvest-nordaust, tegning nr. 209 (Omega Areal AS, datert 13.03.2014)
 - Areal i sjø, tegning. nr. 931 (Omega Areal AS, datert 30.09.2013)
 - 3.2.3. Ferdig fyllskråning skal sikres mot utrasing.

3.3. Mudring

- 3.3.1. Det skal benyttes metoder for mudring og håndtering av massene som minimerer faren for spredning av forurensning, og slik at vannområder og strandområder i minst mulig grad tilslammes. Mudremetoden skal være slik at et minimum av vann blandes med massene under opptak. Eventuell avvanning av mudrede sedimenter skal foregå slik at forurensete partikler ikke spres til omkringliggende områder.
- 3.3.2. Oppmudrede masser kan på grunn av forurensningsgraden ikke disponeres på land, men må betraktes som avfall og leveres til godkjent deponi.
4. Støy fra arbeidene i sjø og/eller anleggstrafikk skal ikke overskride grenseverdiene i Klima- og Miljødepartementets ”Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging” (T-1442/2012).
5. Dersom det påtreffes kulturhistorisk materiale (glass, keramikk, vrakdeler, bearbeidet flint, etc.) må arbeidene stanses og Museum Stavanger AS og Rogaland fylkeskommune varsles (jf. lov om kulturminner §§ 8 og 14 tredje ledd).
6. Før anleggsarbeidene starter, må Omega AS ha etablert en beredskapsplan som skal gjennomføres straks hvis det viser seg at arbeidet bidrar til partikkelspredning.
7. Ved avvik fra vilkår i denne tillatelsen eller andre uventede hendelser som berører ytre miljø er Omega AS ansvarlig for at Fylkesmannen varsles umiddelbart.
8. Når arbeidet er ferdig skal Omega AS utarbeide en rapport der samtlige resultater fra arbeidene presenteres, og hvor en dokumenterer at vilkårene i denne tillatelsen er oppfylt. Eventuelle avvik skal begrunnes og dokumenteres. Rapporten sendes Fylkesmannen innen 8 uker etter avsluttet arbeid.
9. Tillatelsen gjelder i 2 år fra dags dato.

Vi vil understreke at all forurensning fra arbeidene ved Ølensvåg isolert sett er uønsket.

Brudd på vilkår i en tillatelse medfører straffeansvar etter forurensningsloven, jf. § 78. Vi gjør oppmerksom på at denne tillatelsen ikke fritar for erstatningskrav for eventuelle skader eller ulemper som følger av virksomheten, jf. § 53. For å sikre at bestemmelsene i forurensningsloven eller tillatelsen blir overholdt, kan forurensningsmyndigheten fastsette tvangsmulkt til staten, jf. forurensningsloven § 73.

Vi gjør oppmerksom på at tillatelsen ikke fritar fra plikter i henhold til annen lovgivning.

Etterhåndskunngjøring

Tillatelsen og søknadsdokumentene vil bli lagt ut til offentlig ettersyn på nettsiden til Fylkesmannen i Rogaland www.fylkesmannen.no/rogaland under ”Miljø og klima” og ”Høyeringar”.

Klageadgang

Tillatelsen kan påklages til Miljødirektoratet innen tre uker fra melding om vedtaket er mottatt. En eventuell, begrunnet klage skal stiles til Miljødirektoratet, og sendes Fylkesmannen i Rogaland.

Varsel om gebyr

Fylkesmannens behandling av søknader om tillatelser etter forurensningsloven er omfattet av en gebyrordning, jf. kapittel 39 i forurensningsforskriften. Fylkesmannens behandling av denne saken har medført en ressursbruk tilsvarende gebyrsats 4 jf. forurensningsforskriften § 39-4. Omega AS skal derfor betale et gebyr på **kr 20 600,-** for Fylkesmannens behandling av søknaden.

Etter forvaltningsloven § 16 har partene i en sak rett til å uttale seg før vedtak blir gjort. Vi ber om at eventuelle merknader angående gebyret sendes til Fylkesmannen innen 14 dager etter at dette varselet er mottatt.

Med hilsen

Marit Sundsvik Bendixen
ass. fylkesmiljøvernssjef

Cathrine Stabel Eltervåg
overingeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.

Saksbehandler: Cathrine Stabel Eltervåg
Saksbehandler telefon: 51 56 89 15
E-post: fmrocsh@fylkesmannen.no

Kopi til:

Museum Stavanger AS	Muségata 16	4010	STAVANGER
Rogaland fylkeskommune	Postboks 130	4001	STAVANGER
Fiskeridirektoratet Region Sør	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
Vindafjord kommune	Rådhuset	5580	ØLEN